

SZIF přebírá zemědělské agentury

2.1.2013

Tisková zpráva – Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) s účinností od 2.1.2013 přebírá většinu zaměstnanců a povinností Agentur pro zemědělství a venkov (AZV). Tento krok souvisí s probíhající transformací organizací podřízených Ministerstvu zemědělství za účelem zefektivnění státní správy, snížení administrativních nároků na podnikatelské subjekty a dosažení finančních úspor. K úplnému propojení SZIF a AZV dojde do konce roku 2013.

Síť 63 pracovišť AZV je dosud organizačně začleněna přímo do Ministerstva zemědělství. V každé agentuře působí několik pracovníků, jejichž úkolem je poskytování rozmanitých služeb zemědělcům, především v souvislosti s administrací dotací.

V novém uspořádání bude celá stávající síť AZV z větší části převedena do SZIF. „Pro klienty se nic nemění, pokud jde o rozsah poskytovaných služeb a místa působení agentur. Jedinou změnou z hlediska klientů je sjednocení provozní doby všech AZV pro běžné agendy s provozní dobou regionálních odborů SZIF,“ ujistňuje Martin Šebestyán, první náměstek ředitele SZIF.

Z dosavadních 389 funkčních míst v síti AZV bylo 83 míst zrušeno ke konci roku 2012. Ze zbylých asi 300 míst je na SZIF převedena většina, malá část pracovníků zajišťujících činnosti v oblasti hospodářské správy (účetnictví, správa majetku) přechází na příslušné odbory Sekce správní Ministerstva zemědělství. Agenda zjišťování výše škod na polních plodinách a ostatních škod v územích určených k řízeným rozlivům povodní a agenda nedoplatků přidělových cen budou převedeny na nově vznikající Státní pozemkový úřad.

V přechodovém roce 2013 bude proces začlenění AZV do SZIF pokračovat některými nezbytnými legislativními úpravami tak, aby mohly být od počátku příštího roku 2014 naplno využity všechny očekávané přínosy. Změna umožní především sjednocení agend, optimalizaci vedení veřejného registru půdy LPIS, efektivnější využití elektronizace v soustavě služeb poskytovaných AZV zemědělcům a následně také odstranění nerovnoměrné zátěže AZV působících v nevhodném územním členění.

„Chci ujistit všechny zemědělce, že jsme sice ke změně byli motivováni snahou zefektivnit provoz resortních institucí a uspořít finanční prostředky, ale že je proces připraven tak, aby

nevyvolal žádné negativní dopady na straně klientů AZV a SZIF. Připravená změna nám umožní splnit cíl uspořit ve správních a provozních výdajích resortu v letech 2009 až 2016 celkem 16 miliard korun, přičemž platí nepřímá úměra, že čím více uspoříme ve správě a provozu, tím méně budeme muset spořit na platbách pro příjemce dotací,“ dodává ministr zemědělství Petr Bendl.

Kateřina Böhmová
ředitelka Odboru komunikace MZe

Pozor na pseudomor drůbeže

Newcastleská choroba, neboli pseudomor drůbeže, je závažné virové onemocnění domestikované drůbeže i volně žijících ptáků charakterizované trávícími, dýchacími, nervovými příznaky a může způsobit i hromadné úhyny. Newcastleská choroba postihuje domestikovanou drůbež, slepice, krůty, bažanty, holuby, křepelky. Kachny a husy jsou rovněž vnímavé, avšak onemocnění u těchto druhů se objevuje zřídka. Vnímaví jsou také pštrosi a mnoho druhů volně žijících ptáků. Člověk k této nákaze není vnímavý. Poté, co byla v polovině loňského prosince diagnostikována Newcastleská choroba v chovu holubů na Mladoboleslavsku a posléze opět u holubů v Moravskoslezském kraji, byla tato nákaza potvrzena i u volně žijících hrdliček na Kolínsku. Tento poslední případ svědčí o zvýšeném riziku zavlečení této nebezpečné nákazy do chovů drůbeže a ostatních ptáků prostřednictvím volně žijících ptáků.

Z toho důvodu Státní veterinární správa připomíná chovatelům nutnost dodržovat obecná preventivní opatření v chovech, tj. zejména zamezit kontaktu volně žijících ptáků s ptáky chovanými a zabránit kontaminaci krmiva a napájecí vody výkaly volně žijících ptáků. Rovněž je třeba zvýšené opatrnosti při přesunech ptáků, výstavách, nákupech a bonitacích. Je třeba pravidelně sledovat zdravotní stav, především pak chování, kondici, příjem krmiva, tekutin, případně snášku. V případě změny zdravotního stavu, nebo zvýšeného úhynu, je nutno tuto situaci konzultovat s veterinárním lékařem, nebo kontaktovat místně příslušnou krajskou veterinární správu.

Nejúčinnějším preventivním opatřením je vakcinace, která je v ČR povinná pro všechny reprodukční chovy kura domácího a všechny chovy nosnic pro produkci konzumních vajec nad 500 ks ptáků. V ostatních chovech je provedení vakcinace s ohledem na závažnost nákazy doporučováno a ve světle posledních případů této nákazy je dobré chovatele upozornit, aby ve vlastním zájmu možnost vakcinace neopomíjeli.

Vzhledem k tomu, že tato nákaza je na seznamu nebezpečných nákaz, přísluší chovatelům v případě vzplanutí nákazy náhrada nákladů za opatření, která jsou přijata ke zdolání nákazy. Z výše uvedených důvodů Státní veterinární správa upozorňuje chovatele a žádá je, aby každé podezření včas hlásili, aby bylo možné přijmout odpovídající kroky k tomu, aby se zamezilo šíření nákazy.

Josef Duben, tisk. mluvčí SVS

Oxidáza ve Frankovce, metanol v Tuzemsku i voda v burčáku

Státní zemědělská a potravinářská inspekce objevila v chuti i vůni oxidázu ve **Frankovce, červeném vínu z Rumunska**, alk. 13% obj., suché. Jedná se o PET láhev o objemu 2 litry, plastový šroubovací uzávěr, plněnou ve Vinařství Mutěnice s.r.o., země původu Rumunsko.

V **Tramínu červeném**, odrůdovém víně, vyrobeném v České republice z hroznů sklizených v Maďarsku, alk. 12 % obj., polosuchém byly zjištěny chuť a vůně po nežádoucích biologických procesech. Víno bylo plněno u Bronislava Vajbara v Rakvicích.

V **Tuzemáku** výrobce North Spirit s.r.o., Karviná-Fryštát byla zjištěna přítomnost denaturačního činidla 2-propanolu, které v lihovinách nesmí být přítomno. Dále byl ve výrobku zjištěn metanol v množství dvakrát vyšším, než připouští legislativní limit. Toto množství metanolu nemůže akutně ohrozit lidské zdraví. Číslo kolku: 501026I2ED NOVÝ. Místem kontroly byl ERPEKO TRADE, a.s. v Havířově.

V **Burčáku bílém** výrobce Josef Procházka, Němčičky byl zjištěn přídavek vody a etanol z přidaného cukru. Místem kontroly byl VINIE-FT s.r.o. v Brně.

V prodejně Billa v Chomutově inspekce odhalila **Club Power Energy Drink Light**, ve kterém bylo překročeno nejvyšší přípustné množství kyseliny benzoové, která se v potravinách používá jako konzervant. Prodávajícím nápoje je MaxDrinks s.r.o. z Kralup nad Vltavou.

Zdroj: SZPI



Náhrady za používání motorových vozidel v roce 2013

Vyhláškou MPSV číslo 472/2012 Sb. se od 1. 1. 2013 se určuje sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravné a stanovní průměrná cena pohonných hmot. Srovnání s rokem 2012.

ZÁKLADNÍ NÁHRADY

S odkazem na § 157/4 Zákoníku práce činí sazba základní náhrady za 1 km jízdy nejméně:

	2012	2013
pro jednostopá vozidla a tříkolky	1,00 Kč	1,00 Kč
pro osobní silniční motorová vozidla	3,70 Kč	3,60 Kč

PRŮMĚRNÉ CENY PHM

S odkazem na § 158/3 Zákoníku práce se stanoví průměrné ceny za 1 litr pohonných hmot takto:

	2012	2013
benzín 95 oktanů	34,90 Kč	36,10 Kč
benzín 98 oktanů	36,80 Kč	38,60 Kč
motorová nafta	34,70 Kč	36,50 Kč

TUZEMSKÉ STRAVNÉ

Za každý kalendářní den pracovní cesty poskytne zaměstnavatel (státní a příspěvková sféra) zaměstnanci stravné podle § 176/1 zákoníku práce:

Doba trvání pracovní cesty	2012	2013
5 až 12 hod.	64 až 76 Kč	66 až 79 Kč
12 až 18 hod.	96 až 116 Kč	100 až 121 Kč
nad 18 hod.	151 až 181 Kč	157 až 188 Kč

Za každý kalendářní den pracovní cesty poskytne zaměstnavatel (podnikatelská sféra) zaměstnanci stravné podle 163/1 zákoníku práce nejméně:

Doba trvání pracovní cesty	2012	2013
5 až 12 hod.	64 Kč	66 Kč
12 až 18 hod.	96 Kč	100 Kč
nad 18 hod.	151 Kč	157 Kč

Sazby základních náhrad a průměrné ceny PHM platí pro OSVČ a zaměstnance, který použil pro pracovní cestu jiné vozidlo než vozidlo zaměstnavatele a cenu PHM nedoložil nákupním dokladem.

Pro rok 2012 platila vyhláška MPSV číslo 429/2011 Sb.

Zdroj: www.ucto2000.cz

Státní pozemkový úřad bude řídit rozsáhlou pozemkovou agendu

Státní pozemkový úřad (SPÚ), který byl zřízen k 1. lednu 2013, spojí agendy dosud vykonávané Pozemkovým fondem České republiky (PF ČR) a pozemkovými úřady, které působily v okresních městech jako součásti Ministerstva zemědělství.

SPÚ bude vykonávat působnosti ve věcech:

- vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (zákon č. 229/1991 Sb.),
- pozemkových úprav (zákon č. 139/2002 Sb.),
- převodu majetku státu na jiné osoby (zákon 92/1991 Sb.) a
- převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby (dosud zákon 95/1999 Sb., nově upraveno přímo v zákoně o SPÚ).

SPÚ také mimo jiné převzal od Pozemkového fondu ČR roli povinné osoby podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi (č. 428/2012 Sb.), a bude tedy řešit i vydávání restituovaného majetku církvím.

Do funkce ústředního ředitele bude ministrem zemědělství Petrem Bendlem jmenován Petr Šťovíček, který působil na pozici 1. náměstka PF a od června letošního roku byl pověřen jeho řízením. „Přestože na Pozemkovém fondu v uplynulých třech letech běžela příprava na jeho zrušení a převedení majetku a činností na jiný subjekt, bude proces propojení s dosavadními pozemkovými úřady do nového SPÚ náročným manažerským úkolem. Zvláště, když se začne nově řešit také agenda církevních restitucí. Petr Šťovíček je však zkušeným manažerem a já

jsem přesvědčen, že tento náročný úkol zvládne a dokončí přeměnu dvou samostatných struktur v jedinou novou efektivně fungující organizaci SPÚ,“ komentuje své rozhodnutí ministr Bendl.

Pozemkový fond ČR během své transformace od roku 2010 snížil počet pracovních míst o více než 200 a v současné době má 721 zaměstnanců. Nově vzniklý SPÚ by měl zaměstnávat přibližně 1500 osob, předpokládá se ale, že v průběhu příštího roku dojde ke konsolidaci činností a odpovídající redukci počtu zaměstnanců.

Sídlem SPÚ bude budova zrušeného Pozemkového fondu ČR v Praze 3, Husinecká 11a.

Zdroj: MZe ČR

Informace k podání Žádosti o proplacení v rámci opatření I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti v roce 2013

V souladu s Pravidly, kterými se stanoví podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, které mimo jiné upravují i podmínky poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením zemědělské činnosti (dále jen „PUZČ“) upozorňujeme, že pro vyplacení dotace za rok 2013 je třeba podat Žádost o proplacení na místně příslušný RO SZIF od 1.1.2013 do 15.2.2013.

Žádost o proplacení podávají všichni žadatelé, se kterými byla v předchozích letech sepsána Dohoda o poskytování dotace.

Formulář Žádosti o proplacení včetně Instruktažního listu k jeho vyplnění je umístěn ke stažení na webových stránkách www.szif.cz v sekci PRV - Osa I. - opatření I.3.3. PUZČ.

Společně s Žádostí o proplacení je nutné předložit i čestné prohlášení o tom, že žadatel nebyl poživitelem starobního důchodu nebo potvrzení o výši částky vyplacené žadateli na starobním důchodu za předchozí kalendářní rok.

Na vyplacení dotace mají za předpokladu splnění podmínek dle Pravidel nárok i žadatelé, kteří v předchozím roce podali První žádost o proplacení, ale s žadatelem do konce roku 2012 nebyla uzavřena Dohoda o poskytování dotace. Těmto žadatelům bude Žádost o proplacení administrována až po dokončení administrativního procesu u První žádosti o proplacení.

Zdroj: SZIF

Upozornění pro žadatele zařazené do programu PUZČ HRDP na termín pro podání žádostí o dotaci 2013

V souladu s nařízením vlády č. 69/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, které upravuje podmínky poskytování dotace v souvislosti s Předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele (dále jen „PUZČ“) upozorňujeme, že pro vyplacení dotace za rok 2013 je třeba podat Žádost o dotaci na místně příslušný RO SZIF od 1.1.2013 do 15.2.2013.

Na vyplacení dotace mají za předpokladu splnění podmínek nárok žadatelé zařazení do programu PUZČ HRDP v předchozích letech.

Formulář žádosti o dotaci společně s čestným prohlášením o tom, že žadatel nebyl v předchozím kalendářním roce poživitelem starobního důchodu je ke stažení na webových stránkách www.szif.cz v sekci Další dotační programy/HRDP/Předčasné ukončení zemědělské činnosti.

POZOR !!!! Od roku 2013 je součástí žádosti také Čestné prohlášení o nepodnikání v zemědělství.

Zdroj: SZIF

Starostové z Posázaví chtějí více ovlivňovat rozvoj regionu

Starostové z regionu Posázaví chtějí více ovlivňovat rozvoj území, v němž žijí. Umožnit by jim to mohlo Shromáždění starostů, jehož vznik schválili na úterním setkání v Benešově. Jeho prostřednictvím se chtějí více podílet na činnosti Místní akční skupiny Posázaví (MAS) a také obecně prospěšné společnosti Posázaví, která rozvoj regionu koordinuje. Shromáždění starostů by zároveň mělo být neformální platformou pro vzájemnou spolupráci a výměnu zkušeností komunálních politiků. Benešovského setkání se zúčastnili zástupci 40 z 69 obcí a měst ležících na území MAS Posázaví, 39 z nich podpořilo vznik Shromáždění.

„Taková iniciativa tady chybí. Neměl by to být svazek obcí ani jiná podobná organizace, nebude mít svůj statut ani IČ. Měla by to být pouze platforma starostů na výměnu názorů, na vzájemnou podporu své činnosti a na podporu, případně kontrolu MAS Posázaví,“ řekl starosta Neveklova Jan Slabý.

Podobného názoru je i starostka Jílového u Prahy Květa Halanová. Shromáždění starostů vnímá spíše jako klub, kde by mohla s kolegy pohovořit o problémech, které obce musí řešit, a o společné strategii. „Myslím si, že je to jenom formalizace toho, co se v současnosti už děje,“ dodala Květa Halanová.

Pravidelné setkávání starostů podporuje také starostka Kácova Soňa Křenová. „Bylo by dobré, kdyby se starostové aspoň jednou za rok sešli a vyměnili si zkušenosti, protože ve veřejné správě je pořád spousta změn,“ uvedla. Shromáždění starostů podle ní nabude na ještě

větší důležitosti v nadcházejícím programovacím období 2014–2020, kdy bude do regionu prostřednictvím MAS zřejmě proudit podstatně víc dotací než dosud. „Je důležité, aby o tom starostové věděli a aby měli možnost o tom spolurozhodovat,“ poznamenala Soňa Křenová.

Podle starosty Benešova Jaroslava Hlavničky je ale potřeba si uvědomit, že rozvoj regionu není zadarmo. Obce se proto budou muset zamyslet nad způsobem financování MAS. Jednou z možností je na její činnost přispívat podobně, jako to dělají v případě svazku obcí BENE-BUS, který organizuje v regionu dopravní obslužnost, tedy platbou přepočítanou na jednoho obyvatele.

Shromáždění starostů obcí, městysů a měst z regionu působnosti by mělo volit ze svého středu zástupce do dozorčí a správní rady Posázaví o.p.s. a do každé výběrové komise MAS, která bude ustavena. Mělo by vykonávat veřejnou kontrolu MAS, zajistit profesní setkávání starostů a jejich vzdělávání, definovat priority veřejné správy v regionu a definovat podporu aktivit MAS ze strany veřejné správy. Shromáždění by se mělo sejít nejméně jednou za kalendářní rok při volbách, ale aktivity ve vzdělávání a setkání se budou konat mnohem častěji.

MAS Posázaví, jejíž aktivity koordinuje společnost Posázaví o.p.s., chce být komunikačním článkem, který přispěje k upevnění sounáležitosti obcí v regionu.

Jaroslava Tůmová, MAS Posázaví

O dotace z Leaderu se v Posázaví přihlásilo 29 žadatelů, chtějí téměř 40 milionů korun

Nové spolkové a multifunkční domy, rozhledna, požární zbrojnice, sportovní sál, knihovna, fotbalová klubovna, výstavní prostory, muzeum, volnočasové centrum i hřiště by měly vzniknout v Posázaví díky dalším dotacím ze Strategického plánu Leader (SPL). V desáté výzvě k předkládání žádostí o dotaci bylo přijato 29 projektů v celkové hodnotě 72,9 milionu korun, z toho požadovaná dotace činí 39,6 milionu korun. Místní akční skupina Posázaví, která v regionu SPL administruje, má k rozdělení 18 milionů korun.

„Největší zájem byl o Fichi 3 – Aby se nám tu líbilo, tedy o peníze na rekonstrukce a úpravy budov občanské vybavenosti. Pozadu nezůstala ani Fiche 4 – Ctíme svou minulost. Hodně žádostí bylo i ve Fichi 7 – Myslíme na budoucnost, která zahrnuje budování aktivních odpočinkových zón. Podáno bylo znovu i několik projektů, na které se nedostalo v minulé výzvě,“ řekla manažerka SPL Marie Škvorová.

Administrativní kontrola předložených projektů bude podle ní ukončena do 26. ledna. Výběrová komise v týdnu od 11. února osobně navštíví místa budoucí realizace některých projektů. Žadatelé pak ještě dostanou příležitost obhájit své záměry před veřejností, a to 19. a 20. února v zasedací místnosti společnosti Posázaví o.p.s. v Benešově.

Strategický plán Leader pomáhá měnit tvář měst a obcí v Posázaví. S jeho pomocí vznikají nová hřiště, opravují se kapličky a hasičské zbrojnice, budují vesnická muzea, staví naučné stezky. MAS Posázaví v letech 2008–2012 rozdělila v devíti výzvách mezi projekty 72,8 milionu korun.

„Zajímavé byly všechny projekty za tu dobu předložené. Postupně se zvyšovala zkušenost žadatelů i konkurence, projekty už jsou proto kvalitnější, víc kreativní a vycházejí ze širší spolupráce. Nedá se stoprocentně říct, že by všechny byly lepší než v minulých letech, jsou ale lépe připraveny,“ shrnula ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Potěšilo ji, že jsou lidé v regionu připraveni a schopni zrealizovat projekty za 72 milionů korun. Je to podle ní obrovským příslibem pro nadcházející období 2014–2020, kdy by prostřednictvím místní akční skupiny mělo do regionu přitéct podstatně víc peněz.

Jaroslava Tůmová, MAS Posázaví

Lesy ČR: stromem roku 2013 je jeřáb

Hradec Králové, 7. ledna 2013 – V rámci svých osvětových a vzdělávacích aktivit vyhláší Lesy ČR již řadu let jednu z lesních dřevin jako dřevinu roku, kterou v daném roce přibližují široké veřejnosti. Pro letošní rok byl v pořadí již čtrnáctou dřevinou roku vybrán jeřáb. Mezi domácí druhy jeřábů náleží bezmála 20 druhů dřevin stromovitého anebo keřovitého vzrůstu. Nejznámější, nejrozšířenější a lesnický nejvýznamnější je jeřáb ptačí.

Jeřáb ptačí: krátkověká dřevina - dožívá se maximálně 150 let

Jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) je opadavá listnatá dřevina z čeledi růžovitých, blízká příbuzná jabloni, hrušni a dalších ovocných dřevin. Jejím původním domovem je Evropa. Je to takzvaná pionýrská dřevina, které roste na nejrozmanitějších druzích stanovišť. Nejlépe se jí však daří na půdách chudších, kyselejších. Hojně se vyskytuje i ve volné krajině, kde byla často vysazována jako aleje podél cest.



Jeřáb ptačí je oproti jiným našim dřevinám relativně krátkověký – dožívá se kolem 100 až 150 let. Dorůstá obvykle do 15 metrů výšky. Má šedou, hladkou kůru, ve stáří lehce brázditou. Listy jsou střídavé, řapíkaté, lichozpeřené, s 9 až 21 lístky, které jsou přisedlé, podlouhle kopinaté, lysé, na okraji pilovité, při bázi asymetrické. Bílé, slabě nažloutlé a poněkud zatuchle páchnoucí květy jsou uspořádány do květenství zvaného vrcholík. Plodem jsou oranžově červené malvice (jeřabiny). Dozrávají koncem léta a tvoří významnou složku potravy lesní zvěře a ptactva. Dřevo jeřábu ptačího je poměrně tvrdé a ohebné, užívá se k např. výrobě holí, násad, dýhy nebo hudebních nástrojů.

V horských oblastech Krkonoš, Králického Sněžníku a Hrubého Jeseníku roste poddruh jeřáb ptačí olýsalý (*Sorbus aucuparia* subsp. *glabrata*), dorůstající jen asi do 3 m výšky a lišící se především brzy olýsávajícími pupeny, spodní stranou lístků a eliptickými malvicemi.

Syrové plody jeřábu ptačího mohou u člověka vyvolat lehčí otravu. V různých částech areálu tohoto druhu však bylo v historii objeveno několik sladkoplodých odrůd přirozeného původu, požitelných i za syrova, které pak byly dále šlechtěny. U nás nejznámější je jeřáb moravský sladkoplodý, jehož záměrné pěstování je udáváno od první poloviny 19. století v Ostružné na Šumpersku. V Rusku je to nevežinský jeřáb. Dalšímu šlechtění této odrůdy se věnoval také věhlasný ruský šlechtitel a ovocnář Ivan Vladimirovič Mičurin (1855 – 1935). Výhodou sladkoplodých jeřábů je mimo jiné skutečnost, že u nich zůstává zachována odolnost proti nepříznivým podmínkám a lze je tedy pěstovat i tam, kde už jiné ovocné dřeviny nejsou schopny úspěšně růst. I proto Lesy ČR podporují spolu s Olomouckým krajem a Městem Jeseník projekt Návrat jedlého jeřábu na Jesenicko.

V regionech se dále vyskytují například jeřáb břek nebo jeřáb oskeruši

V poslední době se také ožívuje zájem o vzácné, regionálně se vyskytující jeřáby, zejména jeřáb břek (*Sorbus torminalis*) a jeřáb oskeruši (*Sorbus domestica*), vázané na teplomilnější oblasti státu. Péče o tyto i další vzácné dřeviny je nedílnou součástí trvale udržitelného hospodaření Lesů ČR. Zatímco břek je poptáván pro své vysoce hodnotné dřevo, oskeruše je využívána zejména jako ovocná dřevina.

Oskeruše se dožívají několika set let. Stáří nejsilnější z nich, Adamcovy oskeruše rostoucí mimo les poblíž Strážnice na Moravě, je odhadováno na 400 let. V nedaleké Tvarožné Lhotě se dne 6. dubna 2013 uskuteční v pořadí již 12. ročník „Slavností oskoruší“, pořádaný nevládní organizací INEX a místními obyvateli a věnovaný právě této dřevině a z ní získávaným produktům. Zřejmě nejsilnější oskeruše ve střední Evropě (s výškou 20 m, obvodem 496 cm a odhadovaným stářím 400 – 500 let) pak roste v Modre na Slovensku.

Zbývající domácí druhy jeřábů jsou převážně keřovitého vzrůstu. Mnohé jsou výsledkem přirozeného mezidruhového křížení různě starého data. Některé z nich jsou vázány na velmi malá území (jedná se o tzv. endemity), navíc s počtem pouhých několika desítek či stovek jedinců. S ohledem na jejich vzácnost jsou většinou zařazeny do tzv. červeného seznamu ohrožených druhů. Jeřáb sudetský a jeřáb český náleží mezi zvláště chráněné druhy. Hlavní význam všech druhů našich jeřábů spočívá zejména ve zvyšování biologické rozmanitosti naší přírody.

Známi jsou také mezirodoví kříženci přirozeného i umělého původu mezi jeřábem mukem (*Sorbus aria*) a hrušněmi (*Pyrus* sp.) – tzv. hruškojeřáby (*Sorbopyrus*) či umělého křížení mezi u nás domácím jeřábem mukem a tzv. černým jeřábem, tedy severoamerickou aronií (*Aronia melanocarpa*) – tzv. jeřáboplodec (*Sorbaronia*). V obou případech se však jedná spíše o zřídka pěstované dřeviny, nebo dřeviny rostoucí v dendrologických sbírkách.

Zbyněk Boublík, Tiskový mluvčí Lesů ČR

Informační magazín vydává:

**Krajské informační středisko
Středočeského kraje**

Poštovní IV

261 01 Příbram V.

Tel: 721 315 260 – Bc. Gabriela Jeníčková

e-mail: kis.stredocesky@atlas.cz

www.kis-stredocesky.cz



za podpory Ministerstva zemědělství ČR